

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 116

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 17TH, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Masčevanje je najbolj sigurni motiv v strašni tragediji Lindbergha

Washington, 16. maja. Dr. E. E. Dudding, ustanovitelj in načelnik "The Prisoners Relief Society," kateri ima več stikov z gangsterji kot vsaka druga oseba v Ameriki, je prišel ponovno na dan s teorijo, da banditi, ki so odpeljali otroka, slednjega niso odpeljali samo radi denarja, pač pa tudi iz masčevanja. Dr. Dudding je to trdil že takoj v začetku, ko se je zgodil zločin. Dr. Dudding se je par dni po odpeljavi otroka izjavil, da se sliši sila fantastično, toda je resnica, da je imel Lindbergh mnogo sovražnikov, ki so ga resno sovražili. Dr. Dudding je imel nekaj dni potem, ko je bil otrok odpeljan pogovor z nekim stanovalcem svojega zavoda, kjer bivajo bivši jetniki. Dotična oseba seveda nima absolutno nobene zveze z odpeljavo otroka. Možno je bil svoje čase vojak, poslan je bil na fronto, in je tekom vojne slunal kot zrakoplovec. Ko se je vrnil domov, je prišel s postavo v navskrižje in bil zaprt. Pred kratkim mu je pa odpovedal vid, in obrnil se je na vladni veteranski urad za pomoč. Le z nevoljo so mu postregli. Ta mož je par dni po odpeljavi otroka Lindbergha povedal dr. Duddingu sledeče: "Lindbergh ni imel prestatni niti polovice iste nevarnosti, kot sem jo moral jaz vsak dan na fronti, pa ga poglejte, Lindbergh je danes milijonar, dočim meni očitajo, ker so mi morali dati par ocal, ko sem bil eno leto vsak dan v smrtni nevarnosti." Takih ljudi je precej v Ameriki, ki so Lindberghu zavidali njegovo slavo in uspeh, in brez dvoma je, da eden ali drugi je sklenil masčevati se nad Lindberghom. Lindbergh je bil vse drogeče sovražen, kot je n. pr. Rockefeller ali Morgan ali kateri drugih milijonarjev. Desperatni možje bi slednje ubili osebno, nikdar pa ne bi jim vzeli otroka. V slučaju Lindbergha pa so zločinci povzročili največje gorje s tem, da so odpeljali otroka, potem pa ga umorili, in končno še odškodnino zahtevali za vrnitev otroka. Ako bi se odpeljani otrok nahajal del časa pri banditih, tedaj bi se smatralo, da so ga pozneje ubili, ker so se bali, da bodo prijeli, toda ker je bil otrok ubit takoj, to je očitno dokaz, da je bil storjen zločin več iz masčevanja in škodoželjnosti, kot pa radi denarja. Ni čuda, da je Lindbergh namerjen z ženo zapustiti Zedinjene države.

Maschetov nečak

Te dni je moral dati slovo mestni službi George Maschke, nečak razvpitega bosa republikanske stranke. George je bil "book-keeping agent" mestnega avditorija in je dobival \$4000.00 na leto. Župan Miller je izjavil, da je urad pravi nepotreben in si bo mesto prihranilo denar.

Župan hrani denar

Župan Miller je pravkar sklenil pogodbo z American Street Lighting Co. iz Baltimore, ki bo skrbel za javne električne obločnice, da so v redu. Dosedaj je mesto plačevalo za to na leto \$277,000, a po Millerjevi pogodbi bo veljalo samo \$215,000, torej \$62,000 prihranjenih. Stari kontrakt je bil sklenjen še od republikancev.

©Pismo ima pri nas Anton J. Kastelic.

V uradnih krogih se resno premišljuje o upeljavi diktatorstva

Washington, 16. maja. Nezaslišana kot je ta ideja, pa se vendar z njo pečajo gotovi ameriški državniki, kapitalisti in finančniki, ideja, da se namreč brez posebnega prevrata upelje diktatorstvo v Ameriki. Prvi je v kongresu izustil besedo "diktator" senator Hiram Johnson iz Californije, ko je odgovarjal senatorju Reedu iz Pennsylvanije, ki se je izjavil: "Ako so Zedinjene države kdaj potrebovale Mussolinija, tedaj ga potrebujejo danes." Nakar je senator iz Californije nevoljno odgovoril: "Demokracija je dovolj dobra za mene, in bi morala biti dovolj dobra za vas. Mi ne potrebujemo ne Mussolinija, ne diktatorja." In kot je republikanski senator Reed v senatni zbornici povdarjal potrebo diktatorja za Ameriko, pa je tudi vodja republikancev v poslanski zbornici, Bertrand Snell, indirektno omenil isto zadevo, rekoč: "Edini način, da dobimo ekonomsko vlado je, da vržemo odgovornost na eno osebo." In po diktaturi tudi diši predsednikova poslanica kongresu z dne 5. maja. Tako vidi, da ima ideja diktatorstva svoje pristaše ne samo v kapitalističnih in finančnih krogih, pač pa tudi v postavodajci. Res je, da danes Hoover nima zaupanja do kongresa, a kongres ne zaupa Hooverju. Časnikar David Lawrence, o katerem je splošno znano, da je najbližji Hooverju, in kateremu Hoover največ izda takozvanih "uradnih skrivnosti," je pred kratkim napisal sledeče: "Nikdar prej še ni kongres Zedinjenih držav ustvaril tako grozno in paniko med finančniki in kapitalisti, kot jo je te dni." Kongres je namreč upeljal visoke davke na finančno zmogljive ljudi.

Jetniki napadli svoje stražnike pri večerji

Frankfort, Kentucky, 16. maja. Ko so sedeli jetniki pri večerji včeraj, neki jetnik ni hotel ubogati stražnika, pač pa je začel metati krožnike okoli. Tedaj je nastal cel punt med jetniki. Pazniki so morali rabiti kole in smrdljive bombe, in je trajalo 15 minut, predno so jih pomirili. En stražnik je bil obstreljen, eden pa z nožem obknan.

Društva Slovan št. 3

Mr. Jos. Okorn, tajnik društva Slovan št. 3 S.D.Z. prijazno pozivlje vse člane društva, da gotovo pridejo na redno sejo v sredo večer, 18. maja. Dva glavna odbornika bosta obiskala sejo in marsikaj zanimivega povedala. Pridite vsi!

Pozdravi

Mr. J. Dolčič in mati, Jos. Bartelj in družina, Mary Kunstelj in Louis Jurečič, nam pošiljajo iz parnika na potu v domovino, pristrčne pozdrave, kot tudi vsem svojim znancem in prijateljem. Pravijo, da imajo krasno vožnjo. Iskrena hvala za pozdrave!

V stari kraj

Zadnji petek sta se podala na obisk v staro domovino, Charles Suša in John Taufer. Danes pa odpotujejo iz New Yorka na parniku Vulcania: Michael in Ana Zavasnik, John Brolh z družino in Johan Moder. Potujejo z posredovanjem August Kollanderja. Vsem želimo srečno potovanje.

Kdo zna pričarati denar v prazno blagajno?

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

V Milwaukee, Wisconsin, je preminul rojak Math Tamše. Ranjki je bil star 49 let in doma iz Šoštanja v Savinjski dolini. V Ameriko je prišel pred 24. leti. Živo se je zanimal za društveno in javno življenje. Tu zapušča soprogo, v starem kraju pa dva brata in eno sestro.

V Sheboygan, Wisconsin, je umrl rojak Peter Kranjc, star 52 let.

V Pittsburghu je preminula rojakinja Mary Pivk, ki zapušča žalujočega moža in štiri nedorasle otroke.

V nedeljo, 22. maja, bodo imeli novo mešo v slovenski župniji v Forest City, Pa. Novomčan je Rev. John Kamin, ki je bil rojen v Forest Cityu, ki je sin ugledne Kaminove družine v Forest City. Tam ima še živečo mater, eno sestro in šest bratov. Njegov oče je umrl leta 1929, in je bil rodom iz fare čatež pri Zaplazu. Materino deklešče ime je pa bilo Ana Kutnar, vas Velike Dule pri Gombiščah, fara št. Vid pri Stični.

Pritožbe farmarjev

Lepo pomladansko vreme izboljša v nedeljo pa tudi med tednom tisoče avtomobilistov v prasto naravo. Farmarji se pritožujejo, da ti avtomobilisti planejo kot lačni volkovi na cvetoče češnje in breskve ter trgajo in lomijo, da se farmarjem srce krči. Mnogo potepajo tudi nasadov. Farmarji stražijo po nekaterih krajih s puškami, in so najeli posebne straže, da podijo mestne škodljivce proč.

Škofov pomočnik

V kratkem bo posvečen v škofa sedanji kancler clev. katoliške škofije, Rt. Rev. McFadden. Clevelandska škofija dobi s tem pomožnega škofa.

Japonska je nemirna v očeh, ko narašča moč japonskih fašistov

Tokio, 16. maja. Japonsko cesarstvo nemirno počiva te dni. Prvič v zgodovini moderne Japonske so se uprli vojaški in mornariški častniki civilnim oblastem. Celotno umor ministerstva predsednika Inukai je manjšega pomena napram grožnji japonskih fašistov, da razbihejo današnjo japonsko ustavno vlado. Vsa Japonska trepetaja, nihče ne ve, kaj se bo zgodilo, ljudje samo čutijo nekaj izvanrednega, Japonska se nahaja pred velikimi dogodki. Sicer pa vlada po Japonski veliko nezadovoljstvo, ljudje se hudujejo nad političnimi voditelji, katere dolžijo današnje depresije in izgube svetovnega vpliva. Kdo pravzaprav vodi japonske fašiste, ki so znani omrežiti zlasti mlade častnike, ni znano, gotovo pa je, da so voditelji drzni in pripravljeni iti do skrajnosti, da dosežejo svoj namen. Japonski fašisti hočejo silen vpliv Japonske v svetovnih zadevah, zahtevajo večjo Japonsko in njeno razširjenje v Mongolijo, Mandžurijo in druge kraje.

O brezposelnosti

Glen Trimble iz Bostona, organizator Lige za Industrialno demokracijo, bo govoril v sredo, 18. maja, ob 8. zvečer v YMCA avditoriju na Prospect in 22. cesti. Razlagal bo politični načrt za odpravo brezposelnosti, katero je povzročila strojna produkcija. Razložil bo program za reguliranje industrij in financiranje istih, da bi bila po tem načrtu depresija v bodočnosti nemogoča. Liga za industrialno demokracijo je ameriška ustanova. Nje namen je izobrazovati narod v idealu pravice in demokracije. Shod se vrši pod avspicijami socialistične stranke.

Razne vesti iz delavskih krogov po Ameriki in po ostalem svetu

Gloversville, New York, 16. maja. Uprava železnice Johnstown & Gloversville je hotela preplašiti svoje uslužbence, ki nameravajo iti na štrajk, s tem, da je grozila, da bo promet popolnoma ustavila, če gredo uslužbenci na stavko. Uslužbenci so sklenili, da gredo raje na štrajk, kot da bi vzeli 10 odstotno znižanje plač, ki je že drugo v letošnjem letu.

Wellington, Nova Zelandija, 16. maja. 4,000 brezposelnih je dospelo včeraj pred parlamentno poslopje in zahtevalo hitro odpravo. Ko jih je policija začela preganjati, dasi so bili delavci popolnoma mirni, je prišlo do tepeža. Rabilo se je kamenje in cepka. Razbitih je 150 oken na poslopju. 10 oseb je bilo aretiranih.

Washington, 16. maja. Senatski pod odbor, kateremu načeljuje senatorja Cutting in Costigan, je zaključil, da pokliče več newyorških duhovnov na pričevanje. Ti duhovni so pred kratkim prepotovali okrožje štrajkarjev v Harlan county, Kentucky, kjer se godijo že dalj časa velika nasilja napram premogarjem.

"Visoki tarif"

Zadnje čase opažamo, da je na ovitkih časopisov iz stare domovine, pritisnjen pečat "Free of duty, Port of N.Y. U.S. Customs, Cleveland, O." To se pravi, da tudi nedolžni slovenski časopisi gredo skozi colnarski urad visokega Hooverjevega tarifa s posledicami, da se nam dostavljajo časopisi s par dnevnim zmadom. Ti Hooverjevi visoki tarifi prekosijo celo jugoslovanske colnarije. * 500 funtov nitroglicerina je eksplodiralo v Monahans, Tex. Dva sta bila ubita.

Ameriški suhači v zadnjem boju pred napadi vseh liberalnih krogov

Atlantic City, New Jersey, 16. maja. Tu se vrši generalna konferenca metodistov. Metodisti so vsaj po svojih voditeljih odločno za prohibicijo. In ti voditelji so danes z vso resnostjo rotili svoje pristaše, da pridejo k sebi in se dvignejo kot en mož pred nasprotniki, ki želijo prohibicijo uničiti. "Mi se danes dobesedno borimo z našimi hrbti ob zidu," je dejal profesor George Croft Cell iz Boston univerze. "Mokri so nas nadkrili v moči in v strategiji. Priznati moramo danes, da imajo boljše moči, boljše generale. Nikdar nevarnost za prohibicijo ni bila še tako splošna in mogočna, kot je danes, večja nevarnost, kot si pa sploh predstavljamo. 35 držav je že glasovalo zoper prohibicijo, preostaja jih še 13 držav. Dokler imamo še 12 držav na braniku, bo prohibicija otala zapisana v temeljni postavi naše dežele, toda bojim se, da prohibicija ni več temeljna postava mišljenja ameriškega naroda. Metodisti, ki se danci ne bori z vso silo za prohibicijo, ni vreden svojega rojstnega dne, metodistovski pastor, ki z vso silo ne udriha s prižnice po nasprotnikih prohibicije, ni vreden svojega dostojanstva."

Iz državljanske šole

Od 1. januarja, 1932, pa do 15. maja, je pohajalo v državljansko šolo v St. Clair Library vsega skupaj 389 učencev in učenk, ki so se pripravljali za ameriško državljanstvo. V tej šoli naš urednik že 19. leto neprestano poučuje o ameriškem državljanstvu. Zanimiva je sestava narodnosti, ki pohajajo v to šolo. Največ je bilo Slovencev, in sicer 164, potem pridejo Nemci, 66 po številu, Poljaki, 22, Litvinci, 22, Hrvati, 21, Slovaki, 19, Irski, 17, Romunci, 15, Italijani, 13, Angleži, 7, Škoti, 5, Švedji, 4, Srbi, 2, Armenci, 2, Turki, 2, Welshi, 2, Rusi, 2, Židi, 2, Amerikanci tu rojeni, ki so zgubili državljanstvo, skupaj 389. Izmed teh jih je že velika večina dobila državljanstvo, drugi pa ga dobe v kratkem. Vsega skupaj je bilo 26 večerov pouka, in povprečna udeležba na večer je bila 110 učencev in učenk, in povprečno je vsaki prišel 11 krat v šolo. Bilo je 212 moških in 177 žensk, in ženske se navadno zelo marljivo učijo. Državljanška šola se zaključuje v četrtek, 26. maja.

Bivši španski kralj je bil pošteno tepen

Marseilles, Francija, 16. maja. Bivši španski kralj Alfonso je bil napaden od nekega razjarjenega španca. Alfonso je prihajal po mostovžu z nekega parnika, ko je bil napaden in bi skoraj padel v vodo. Napadalec je neprestano kričal: "Alfonso mora dobiti pošteno lekcijo." Sin ex-kralja je končno napadalec prijel in ga držal, dokler ni dospela policija.

Smrtna kosa

V St. Lukes bolnici je preminul Ivan Rosandič, rodom Hrvat, star 61 let. V Clevelandu je bival 30 let, in je bil član društva sv. Josipa, št. 99 H. B. Z. Tu zapušča soprogo in hčer Mary, poročeno Kuhar, v starem kraju pa brata. Pogreb ranjke se vrši v sredo ob 9. uri zjutraj iz hiše na 1539 E. 27th St. v cerkev sv. Pavla, pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis Ferfolia. Vsem srodnikom naše globoko sožalje!

Kako varčujejo

Iz urada okrajnega blagajnika je bilo odpuščenih 14 uradnikov, ker ni denarja na razpolago, da bi jih plačali, in okrajni clerk Cook je naznanil, da bo vsak teden 15 njegovih uslužbencev doma — brez plače.

Stenografinje

Mestni arhitekt Lougee je odslavlil osem stenografinj iz svojega urada, rekoč, da so poročene. Na njih mesto je imenoval moške.

Mestna zbornica je po dolgem zborovanju odobrila proračun mestne vlade

Mestne zbornica v Clevelandu je imela sinoči eno najdaljših sej v tem letu. Debate so bile ostre in so tupasem segale v osebnosti, končno je pa zbornica sinoči sklenila sledeče zadeve: Zavrnila je zahtevo družbe cestne železnice, da upelje novo voznišnico po cestni železnici, namreč tikt, ki bi bil veljaven za sedem dni za vse ulične kare in buse, in ki bi veljel \$1.25. Mestna zbornica je odredila, da kompanija računa isto voznišnico in na isti način, kot dosedaj, za najmanj še en teden. Nadalje je potrdila mestni proračun, kot ga je predložil Miller, dasi so v zadnji minuti hoteli nekateri councilmani povzročiti nekaj sprememb. Nadalje je dovolila za \$450,000 bondov, da se poveča mestna razstavna podzemeljska dvorana. Župan Miller je v mestni zbornici dobil sinoči lepo zmago, ko je razbil republikansko večino v dve nasprotni straniki. 17 councilmanov je glasovalo za sprejetje računa, 7 proti. Nasprotno je glasovala stara republikanska garda, obstoječa iz sedmih councilmanov: Bannick, De Maoribus, Finkle, Gallagher, Michell, Payne in Sacks. V tem proračunu je tudi odredba, da se plače policistov in ognjegascv znižajo za 10 procentov, kar je mestna zbornica sprejela. Councilman Bohn je hotel zbiti \$50,000 iz proračuna. Predlagal je, da se vzame \$50,000 iz oddelka za parke in se ta denar pripravi za odvetnike, ki bodo zastopali mesto na sodnji glade naravnega plina. Denar bi se vzel delavcem, ki delajo v parkih. Toda republikanec Bohn je pogorel s svojim predlogom, ko je Miller govoril, da so delavci bolj potrebni denarja, kot pa odvetniki.

Bivši španski kralj je bil pošteno tepen

Marseilles, Francija, 16. maja. Bivši španski kralj Alfonso je bil napaden od nekega razjarjenega španca. Alfonso je prihajal po mostovžu z nekega parnika, ko je bil napaden in bi skoraj padel v vodo. Napadalec je neprestano kričal: "Alfonso mora dobiti pošteno lekcijo." Sin ex-kralja je končno napadalec prijel in ga držal, dokler ni dospela policija.

Smrtna kosa

V St. Lukes bolnici je preminul Ivan Rosandič, rodom Hrvat, star 61 let. V Clevelandu je bival 30 let, in je bil član društva sv. Josipa, št. 99 H. B. Z. Tu zapušča soprogo in hčer Mary, poročeno Kuhar, v starem kraju pa brata. Pogreb ranjke se vrši v sredo ob 9. uri zjutraj iz hiše na 1539 E. 27th St. v cerkev sv. Pavla, pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis Ferfolia. Vsem srodnikom naše globoko sožalje!

Kako varčujejo

Iz urada okrajnega blagajnika je bilo odpuščenih 14 uradnikov, ker ni denarja na razpolago, da bi jih plačali, in okrajni clerk Cook je naznanil, da bo vsak teden 15 njegovih uslužbencev doma — brez plače.

Stenografinje

Mestni arhitekt Lougee je odslavlil osem stenografinj iz svojega urada, rekoč, da so poročene. Na njih mesto je imenoval moške.

* Graf Zeppelin je došel v 77 urah iz Brazilije v Nemčijo.

MARLIJA KUMIČIĆ:

Zle slutnje

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

Še parkrat se je Mocenigo prešel po sobi, nato pa odločno stopi v drugo sobo, veliko sobano, v kateri je stala velika miza od ebanovine. Okoli sten na nizkih policah so bile porazvrščene razne knjige, zaviti papirja, pergamenti in drugi spisi. Vrh njih pa so visele Tizianove slike. Ta sobana je služila dožju za knjižnico in delavnico. Tu je navadno sprejemal svetnike in prijatelje kakor tudi plemstvo. Štiri naslanjači, vloženi s slonovo kostjo, so stali za mizo, čije mramornata plošča se ni skoro videla izpod kupov listin in velikega pobarvanega zemljevida Jadranskega morja. Pri tej mizi sta stala Venier in Malipiero, pričakujoč doža. Kratkih brzih korakov je stopil dož k poveljniku mornarice ter mu prožil roko. Zatem je stisnil roko tudi Malipieru, ki se je globoko priklonil. Prijateljsko ju pozove naj sedeta, a sam sede njima nasproti. Dož je bil majhne postave, modrega obraza. Kljub visoki starosti so dajale njegove svetle živahne oči obrazu nekaj mladeniškega izraz. Postave je bil ravne in ponosne, vsaka kretnja je pričala odločnost. Par trenutkov mu je pogled počival na izrazitem Malipierovem obrazu, kakor bi nečesa iskal, zatem pa se je sklonil nad spise in zemljevid. Brzo je nekaj iskal in prebiral med skladovnicami listov. Konečno oprezno izvleče nek z umetniško roko napisan spis, naglo ga poda Malipieru ter pravi: "Evo, vašega imenovanja načelnikom."

Malipiero se hvaležno prikloni, s pogledom preleti spis, ga zvije in spravi v svileni suknjič. Nato pravi: "Vaša visokost naj bo prepričana, da bom vreden te časti. Vidim v tem, da ni senat napram meni tako neprijateljsko razpoložen, kakor bi so dila po nekkih znakih."

Dož je skušal, ko bi morebiti vendar izvedel to pot za Malipierove nazore ter pravi: "Čemu naj bi vam bili senatorji sovražni?"

S strahom je čakal Venier izjave svojega nečaka, rad bi bil govor okrenil v drugo, manj nevarno smer, a bilo je že prepozno. Na dožjevo vprašanje je odgovoril Malipiero z mladeniškim ognjem in strastjo: "Prejasni dož, na vaše vprašanje bom odgovoril iskreno. Senat je sestavljen od več glav. Vsakdo med njimi hoče biti enako uvažen, zato so tudi drug drugemu ljubosumni. Noben izmed njih ne veruje svojemu sosedu, čisto skoro niti svojemu najboljšemu prijatelju. Vaša svitlost mi bo pritrdila: ni drugega odpomoka... gruča gospode ne more vladati, dož sam naj bode gospodar! Vendar pa drže na škodo Venecije pod skrbništvom. Pa baš to, baš, ker se drznem to odkriti povedati, mi gospoda ne more odpustiti. Telo lahko obstoja samo z eno glavo, a v njej samo eni možgani! Velike čine so storili vedno le poedinci!"

Zadnje besede je Malipiero tako okrenil, da je bil gotov, da bo z njimi vplival na starega doža. Le z nekaterimi povprečnimi besedami se je tedaj dotaknil razmer, ki so po mestni ustavi obstojala skozi stoletja. Mocenigo so bili razlogi kakor Malipieru dobro znani. Venecijanski trgovci so imeli smisla in oči samo za svojo blago ter za bogato umetniško življenje z vsemi njega slastmi in pohotami, priprost narod pa je bil omejen v svojem krogu. Kaj je bilo gospodi mari za izginjajočo zvezo krščanskih narodov v skupnem boju proti Vzhodu? Mesto ve-

like, dalekosežne politike, so se vodili malenkostni strankarski prepiri, širila se ljubosumnost, nezaupljivost, nesloga. Nu, mar je on mogel to premeniti? Da, ko bi lahko sam ukazoval! A tu so imele vmes svojo besedo mogočne družine, visoki svet in senat. Četudi ni bil Mocenigo sam prepričan o njih sposobnostih, vendar jih je moral zagovarjati. Malipiero je kaj lahko uvidel, kaj se krije za doževimi besedami, zato je dejal: "Prejasni dož, vi dobiteljno prikrivate naše pogrške, a odstraniti jih ne morete. Jaz pa trdim neomajno, da nas more samo ena stvar povzdigniti do nove časti, a to je vladar s popolno in neomejeno močjo. Naš prvi dostojanstvenik mora imeti vso moč v svojih rokah, a ne pa da nanj vplivajo nadležni člani častihlepnih družin."

"Vsa oblast v doževih rokah? Kake besede!" je dejal Mocenigo. Spomnil se je svojega sinu-edinca, v mislih je že gledal vojvodski klobuk — ohola misel na nasledno vojvodstvo mu je šinila v glavo. Zatem je šel z roko preko čela in oči, kakor bi hotel izbrisati zapeljivo in pogubno sliko, ter se naslonil v naslanjač. Kako je le mogel za trenutek pozabiti, da so take misli izdaja nad najsvetejšimi zakoni Republike, po katerih je bil on samo izvoljen uradnik in ničesar drugega. Mar se ni sam približal že norosti, v katero so ga zapeljale drzne Malipierove besede?

Mladi plemič je znal govoriti s tolikim prepričanjem, da je dož lahko pojnil, zakaj ima tolikšen vpliv na razdražljivo ljudsko množico in na svoje bojne druge. Pa da mu je celo sam, čeravno le za trenutek podlegel, nu, to ga je jezilo. Zato je tudi dejal srdito, kakor da so že predolgo trčili čas s šalami: "Ah, dovolj tega! Take misli, zmote, osnove se lahko grade samo na zločinah. Upanje in nada vseh nas je stara posvečena ustava Republike. Kdor jo hoče ovreči, kdor..."

"Zapade postavi, to vsi vemo," je izpolnil dožjeve besede Venier.

Malipiero je z besnim pogledom ošinil svojega ujca ter dejal: "Zakon, postava, vedno samo zakon! Le pustite slabiče, da se skrijejo za njegov ščit! Mar je zakon temen plot, katerega ne sme nihče preskočiti? Mar naj bo vrvič, ki neprestano visi državi na nogi ter ji brani vsak korak k svobodi? Vprav otroško je, verovati, da je en zakon za vedno in za vse obvezen. Mar je Cezar vprašal za zakon, ko je prešel Rubikon? ... Ponašljaj, dajte dožo proste roke, da jih lahko rabi z vso močjo v službi Venecije, senat pa zaprite v meje!"

Dož je vstal ter zamahnil z roko: "Ne, ne! Kam ste se zaleteli? Molčite, Malipiero! Dokler so misli le misli, so neomejena last človeka, čim pa so izgovorjene, so last sveta in svet z njimi upravlja! Ogrel ste se na solncu velikih idej, a kaj lahko si opalite krila! Rešite se tega!" Dož se je nato okrenil k Venierju in dejal: "V dveh ali treh dneh bodo vsi brodi spuščeni v morje. Nocoj naj se v slovo priredi sijajna večerja, da se narod v očigled resnejših časov še enkrat porazveseli. Upam, da bo tudi vsa naša gospoda navzočna." Venier in Malipiero sta se priklonila. "Čital sem vaše poročilo o opremi brodovja in

moštva. Vse je tedaj pripravljeno? Ali so najeti veslači pri speli?"

"Vse je pripravljeno, kakor sem javil, 'je pritrdil vrhovni zapovednik mornarice. To pismo don Juana d'Austrija," je nadaljeval dož ter pokazal listino s rdečim pečatom, "odrejuje, da se vsa mornarica takoj zbere pri Messini. Andrea Doria je že tam, a tudi neapeljski admiral, markiz Bassano. Zakasnili so se samo španci. Vendar pa se nadejam, da nam bo mogoče še osvoboditi Famagosto, ki se po zadnjih vesteh nahaja v veliki nevarnosti. Prižnam, da me skrbi usoda Marcantonija Bragadina in vseh njegovih hrabrih drugov: Querinija, Martinenga, Baglioneja in drugih."

"Padla bo prej nego se bo brodovje zbralo," je jezno navrgel Malipiero.

Dož je prezlil to Malipierovo opazko. Še enkrat je pregledoval Venierjevo poročilo, a ta je stal ob njegovi strani, mu tolmačil posameznost ali pa ga opozarjal na to in ono ladjo ali top. Nenadoma se je dož okrenil k Malipieru: "Ali bi mi ne hoteli dati za kratek čas vaše imenovanje? Zdi se mi, da sem pozabil udariti nanj državni pečat."

Malipiero je obstal, a vendar je poiskal v suknji povelja. Razvil ga je ter položil na mizo pred doža. Vedel je, da je pečat samo izgovor, da mu odvzame imenovanje. Zato je preklinjal v svojem srcu starca, kateremu je tako odkrito, preodkritosrečno povedal svoje nazore. Vendar pa se je nadejal, da si ne bo upal dož to imenovanje povsem ali vsaj deloma preklicati. Narod in vojska sta ga ljubila ter težko pričakovala trenutka, ko bo-

sta pod njegovim poveljstvom krenila v boj. Kdo bi mu tedaj odvzel mesto vojskovodje samo vsled bojazljivega natolcevanja? Čim pa sta se Malipiero in Venier odstranila iz dožjeve sobe, je ta zopet zvil Caterinovo imenovanje, šel proti veliki, z medenino okovani omari ter ga tam spravil.

VI.

Isti večer se je vršila slavnost, ki sta jo priredila senat in meščanstvo v slovo onim očetom in bratom, ki bodo šli na vojsko. Pred Malipierovo palačo je čakala gondola. V njej sta sedela dva veslača, oblečena v črne baržunaste obleke ter pričakovala gospodarja, da ga odpeljeta na trg sv. Marka. Že nekaj ur se je množica zabavala, a mnogi so se že srdili, ker mladi gospod tako dolgo ne pride. V spremstvu dveh slug, ki sta nosila baklje, roko v roki s svojim prijateljem Loredanom, je končno stopil iz hiše Malipiero. Oblečen je bil v povse črno obleko. Loredan je videl, da ni Caterino prišel še k slavnosti, pa je odhitel k njemu na dom, da ga pripelje tjakaj. Malipiero pa se je izgovarjal, češ, bil je le par hipov pri svoji Bianci, da se odne paslovi. Ko sta sedla v gondolo ga je Loredan šaljivo pokaral: "Prijatelji te nestrpnost pričakujejo, ti pa se kot zaljubljen deček voziš okoli svoje Grkinje."

Malipiero pa je nepričakovano odgovoril docela resno: "Ne karaj me, Giovanni. Vsaj ti bi me moral bolje poznati! Vsi me smatrate hladnežem, katerega roka srbí samo za čini, a um teži samo po slavi. Resnica, prepričan sem, da so meni sojeni veliki čini. A veruj mi, čim bodo nehali dnevi truda in napo-

ra..."

"Ne zameri, ker sem se pošalil. Jaz te razumem, Caterino," je dejal Loredan. "Tedad boš iskal pri njej miru in počitka."

"Ne počitka v običajnem smislu. Jaz iščem nekaj vzvišene, ravnotežje, bajen duševni mir, oni mir, v katerem dozorevajo velike misli. Kadar sem pri njej in poslušam nje blagodejne pesmice, tedaj mi je, kakor bi se razreševale neke okrove, ki mi uklepajo um. Vsa burja mojega srca zgineva pri njenih nogah, a na žerjavi, ki me hoče opečti, se zliha hladna rosa..."

"A čemu vse to?" vpraša sočutno Loredan. "Čemu podtikaš tak ogenj?"

"Prijatelj, tako daleč ne sega tvoja modrost! Čemu vse to? Čemu? ... Zaradi one opojnosti, ki nas naglo prevzame, kadar nas narod slavi, nam burno kliče; zaradi one opojnosti, ki prevzema zmagovalca, ko mu venčajo glavo z lovorjem; zavoljo blaženosti, ker boš pozvan glavarjem, da iz prepolnih rok izliješ srečo nad svoj narod; naposled zavoljo slave, ki piše tvoje ime z neminljivimi črkami v strani zgodovine. Za to!"

"Mnogo se nadejaš! A od tega boš nocoj samo nekaj užival. Narod želi videti svojega ljubimca in se z njim radovati. Vsak ve, da se mora zahvaliti tebi in tvoji neizmerni darežljivosti toli za dobro kaljico kolikor za najsočnejše sadje..."

General Yoshinori, zgorej in general Uyeda, ki sta bila nevarno ranjena pri zadnjem bombnem napadu na dan proslave rojstnega dne japonskega cesarja. Bombo je baje vrgel neki komunist iz Koreje.

F. ZAKRAJŠEK

POGREBNIK—INVALIDNI VOZ—NOČ IN DAN
1105 Norwood Rd. ENdicott 4735

Ali vdiha-vate?

Seveda...

7 izmed 10 kadilcev vdiha veda... ostali 3 vdihavajo nevede

Ali vdihavate? Sedem izmed desetih kadilcev dela to vedoma. Ostali trije vdihavajo nevede. Vsak kadilec ali kadilka vdiha del dima, ki ga potegne iz cigarete.

Vsled tega pomislite, kako važno je, da ste sigurni, da je dim vaše cigarete popolnoma čist — da ste sigurni, da ne vdihavate gotovih nečistoč!

Ali vdihavate? Lucky Strike so se drznile lotiti se tega zelo oviranega predmeta... ker so gotove nečistoče, skrite celo v najfinjših in najmilejših tobačnih listih, odstranjene potom Luckies slavnega čistilnega procesa. Luckies so ustvarile ta proces. Edino Luckies ga imajo!

Ali vdihavate? Več kot 20.000 zdravnikov, katerim so bile dane Luckies v preizkušnjo, je temeljce svoje mnenje na izkušnjo v kaji, ugotovilo, da Luckies manj dražijo grlo kot druge cigarete.

"It's toasted"
Zaščitite Vašega Grla — proti dražljajem — proti kašlu

O. K. AMERICA

NARAVNAJTE NA LUCKY STRIKE—60 modernih minut z najboljšimi plesnimi koncerti na svetu in slavnimi Lucky Strike novicami vsak tork, četrtek in sobota zvečer po N.B.C. omrežju.

Teden za tedom
Leto za letom

vam MAYTAG prihrani denar

Maytag najboljši pralni stroj, z velikim čebrom in famosnim Maytagovim izumalcem vodo — čudovita vrednost po NOVI NIZKI CENI.

PRALNISTROJI... NAMIZNILIKALNIK

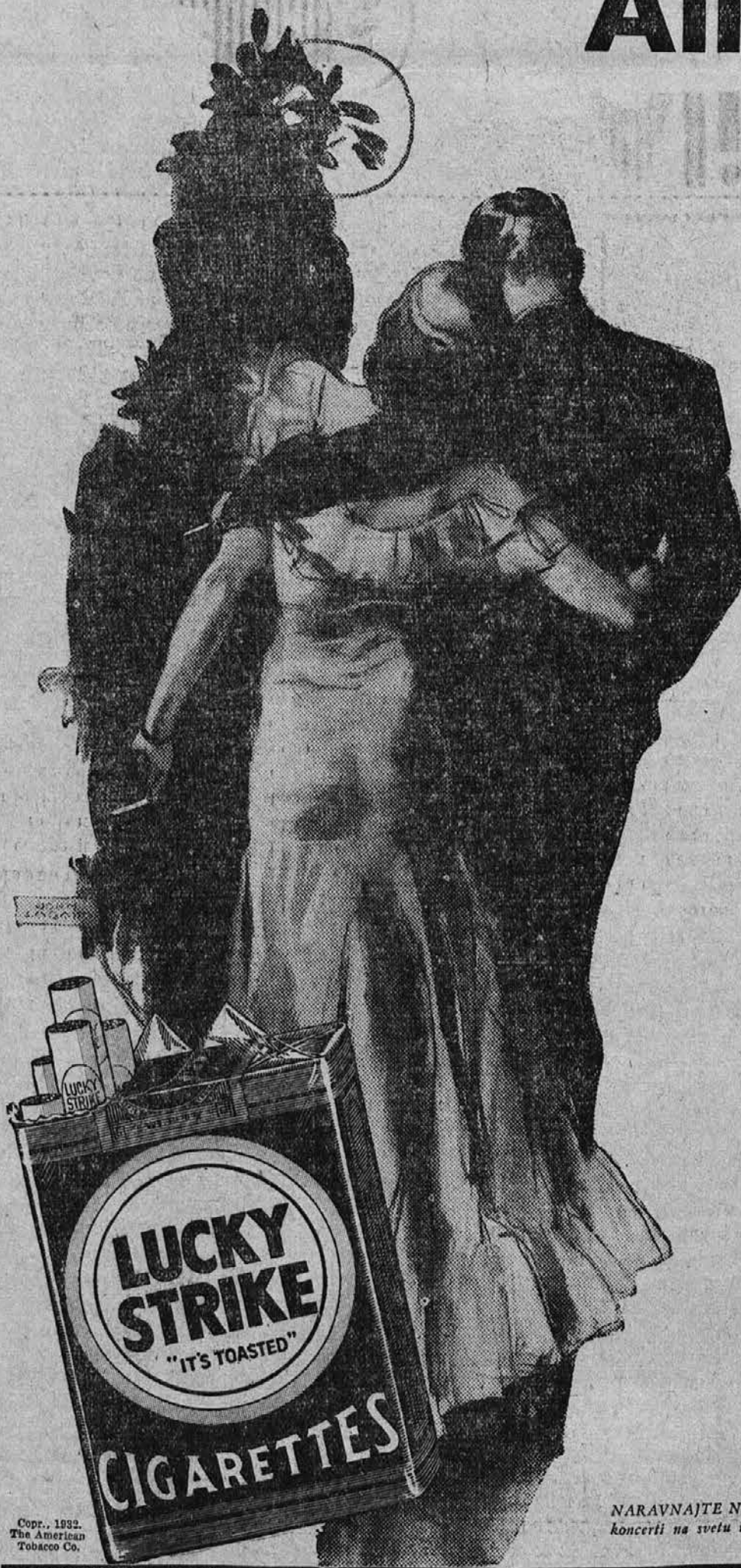
MAYTAG SALES CO.
35 Colonial Arcade. CHerry 3442

GRDINA FURNITURE CO.
6019 St. Clair Ave.
Tel. HENDERSON 2088
15301 Waterloo Rd.
Tel. KEMmore 1235

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
Tel. KEMmore 1282

Vsak Maytag se lahko dobi opremljen z multi-motorjem na gasolin.

THE MAYTAG COMPANY
Manufacturers Newton, Iowa
Founded 1889

Copy, 1932.
The American Tobacco Co.